

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta tad-9 ta' Ottubru, 2012

Citazzjoni Numru. 892/2007

Anthony sive Twanny Mangion (I.D. Nru. 575345 (M))

vs

**Emanuel u Sandy konjugi Zammit, Catherine sive
Carry Tabone u John Muscat**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat promotur datat l-24 t'Awwissu, 2007, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament ippremettew is-segwenti:

1. Illi permezz ta' kuntratt in atti tan-Nutar Dottor Bartolomeo Micallef tal-15 ta' Frar, 2003, ir-rikorrenti xraw il-porzjon art indikat fl-ewwel paragrafu tal-istess rikors f'Hzaz-Zabbar;

2. Illi di piu`, l-istess rikorrenti kien ukoll f'isem ohtu hemm ukoll indikata, xtara feles art hemm ukoll indikata;
3. Illi wara l-art tar-rikorrenti hemm raba' proprjeta` ta' Carmel Tabone illum mejjet, liema proprjeta` ghaddiet għand l-intimati werrieta tieghu;
4. Illi r-rikorrenti kien jippermetti lid-*decuius* Tabone fuq indikat biex jghaddi minn fuq ir-raba' tieghu b'mera tolleranza;
5. Illi hekk kif gie nieqes l-imsemmi Tabone, ir-rikorrenti ghalaq il-fetha ta' bejn l-egħlieqi biex il-proprjetajiet jergħu jigu fl-istat originali tagħhom;
6. Illi fl-1 ta' Lulju, 2007, l-intimati jew min minnhom unilateralment waqqghu parti mill-hajt divizorju ta' bejn l-egħlieqi tal-kontendenti bil-konsegwenza li saru hsarat fil-katusa sitwata vicin;
7. Illi meta l-Pulizija nvestigaw is-suespost l-intimat Emanuel Zammit u l-intimati l-ohra ammettew magħhom li effettwaw dawn il-hsarat u assumew ir-responsabbilita` li jsewwuhom;
8. Illi ghalkemm il-kontendenti Itaqghu biex jirrizolvu l-kwistjoni amikevolment, dan it-tentattiv falla mizerabilment u konsegwentement ir-rikorrenti kien kostrett jintavola din il-procedura biex jitlob lill-qorti:
 - i. Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom, ikkommettew spoll meta waqqghu parti mill-hajt li hemm bejn iz-zewg eħġlieqi in dizamina u li konsegwentement għamlu wkoll hsara lill-katusa li hemm fil-vicin;
 - ii. Tordna lill-intimati jew min minnhom biex fi zmien qasir u perentorju prefissat gudizjarjament jirriintegraw lir-rikorrenti fil-pussess esklussiv li kellu u allura biex:

Kopja Informali ta' Sentenza

- a. L-intimati jergħu jtellghu l-hajt li twaqqa' bejn l-imsemmija eghlieqi;
- b. Jagħmlu x-xogħol kollu necessarju, inkluz li jirrangaw il-katura de quo;
- iii. Illi fin-nuqqas, tawtorizza lir-rikorrenti jirripristina l-hajt u l-katura ghall-istat originali tagħhom a spejjeż tal-intimati jew minn hom;
- iv. Bl-ispejjeż kontra l-istess intimati;

Rat ir-risposta guramentata tal-intimati fuq indikati li permezz tagħha rrispondew sintetikament bil-mod seguenti:

1. Illi r-rikorrenti jrid jiprova l-elementi kostitutivi l-ispoli;
2. Illi l-intimati Catherine sive Carry Tabone u Sandy Zammit ma kkommettwex spoll u għalhekk għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju;
3. Illi kull ma l-intimati Emanuel Zammit u John Muscat għamlu, kien in tutela tad-drittijiet tagħhom in konsonanza mal-principju “*vim vi repellere licet*” stante li kien huma li gew spoljati mid-drittijiet tagħhom mir-rikorrenti Mangion;
4. Illi l-intimati kellhom dritt ta’ passagg bir-rigel minn fuq ir-raba’ tar-rikorrenti de quo għar-raba’ tagħhom u li dan id-dritt kien ilu jigi enforzat anke mill-awtur tagħhom snin twal;
5. Illi kien ir-rikorrenti li ha l-ligi b’idejh u mblokka l-istess passagg bil-gebel u dan, fuq ammissjoni tiegħu stess, minnu riprodotta fir-rikors promotur guramentat tiegħu;
6. Illi l-allegazzjoni tar-rikorrenti li kien b’mera tolleranza jippermetti lil Carmel Tabone jghaddi mir-raba’ tiegħu hi wahda għal kollox inveritiera, stante li dan id-dritt

Kopja Informali ta' Sentenza

ta' passagg in dizamina li Tabone kellu kien ilu jigi ezercitat mill-istess Tabone ghal snin twal qabel ma r-rikorrenti xtara r-raba' de quo;

7. Illi peress li r-raba' tal-intimati hi ccirkondata minn eghlieqi ohra u li l-uniku passagg ghaliha hu mill-ghalqa tar-rikorrenti, l-istess rikorrenti għandu l-obbligu li jippermetti dan il-passagg lill-intimati u b'hekk, ma jfixkilhomx fl-ezercizzju tad-drittijiet tagħhom;

8. Illi rigward il-katusa msemija mir-rikorrenti, jsostnu li din hi sitwata fi proprjeta` tagħhom u konsegwentement it-tieni talba tar-rikorrenti fir-rigward hi totalment infondata;

Rat id-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datat it-18 ta' Marzu, 2009, li permezz tieghu hatret assistent gudizzjarju biex tisma' l-provi kollha f'din il-kawza;

Rat id-digriet ta' din il-qorti kif preseduta datat il-11 t'Ottubru, 2011, li permezz tieghu, fuq talba tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet, ornat li jinzamm access kondott minnha stess fid-data hemm indikata;

Rat il-verbal tal-access datat it-8 ta' Novembru, 2011;

Rat in-noti ta' sottomissioniġiet sottomessi mill-abbli rappresentanti legali tal-partijiet, rispettivament għar-rikorrenti pprezentata in atti fit-23 ta' Marzu, 2012, u ghall-intimati pprezentata in atti fit-12 ta' Mejju, 2012;

Ezaminat id-dokumenti kollha esebiti;

Semghet it-trattazzjoni orali finali tal-istess abbli rappresentanti legali fuq indikati;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li jirrizultaw jistgħu jigu sintetikament kompliati bil-mod segwenti:

1. Illi l-ilment principali tar-rikorrenti jirrigwarda zewg misfatti minnu allegati, senjatament:

- i. IIIi l-intimati waqqghu hajt li hu tella' bejn l-egħlieqi tagħhom;
- ii. IIIi f'dan il-process l-intimati kkagħunaw hsarat lill-katusa li hemm fuq il-post;

Ikkunsidrat:

IIIi pero`, l-kontenzjoni tal-intimati, hi preliminarjament maqsuma fi tnejn, senjatament:

1. IIIi l-intimata Tabone hi anzjana u ma waqqghet l-ebda hitan, kif ukoll l-intimata Sandy Zammit li hi għal kollox estranea ghall-allegat akkadut;
2. IIIi mill-bqija, l-intimati u l-awtur tagħhom qabilhom, igawdu d-dritt ta' passagg mill-ghalqa tar-rikorrenti u kieni ilhom hekk igawduh għal diversi snin;

Ikkunsidrat:

IIIi għalhekk permezz ta' din id-difiza, l-ispoli allegat li sar mill-intimati kif espress mir-rikorrenti issa jidher li qed jigi allegat mill-intimati li sar mir-rikorrenti meta unilateralement u bi ksur tad-drittijiet tal-intimati hu ghalaq il-passagg in dizamina u mblokka l-access li l-intimati kellhom bir-rigel – ghall-egħlieqi tagħhom li huma cirkondati b'raba' iehor minn kullimkien;

Ikkunsidrat:

IIIi din il-qorti kif preseduta, ghalkemm giet involuta tardivament fil-vertenza odjerna kkonduċiet access fl-egħlieqi in dizamina fejn konsegwentement thoss li għandha tesprimi s-segwenti osservazzjonijiet:

1. IIIi ilha hafna ma tesperjenza animozita` bruta li kkonstatat li tezisti bejn il-konġġġenti – haga ferm preokkupanti stante li l-istess kontġġġenti jidher li jirrifutaw il-ko-ezistenza pacifika favur l-animozita` bruta li ovvijament ihaddnu lejn xulxin;

2. Illi dan ir-rifjut tal-koezistenza civili bbausat fuq il-principju tal-buon vicinat hu ferm preokkupanti u jistimula lil din il-qorti biex theggeg lill-partijiet involuti jiddesistu minn dan l-agir u theggighom jikkultivaw agir ibbazat fuq il-principju fuq riferit u jiddesistu mill-attitudini purament egoistika li rriskontrat – altrimenti l-futur bejniethom xejn ma jawspika tajjeb;

Ikkunsidrat:

Illi in effetti jirrizulta li f'din is-saga riskontrata kienet giet wkoll involuta l-Pulizija li kienet kostretta tinizja procedura ta' natura kriminali li stante n-nuqqas ta' sustanza riskontrata jirrizulta li nnawfragaw b'mod grossolan, (ara fol 123-124);

Ikkunsidrat:

Illi tenut kont tas-suespost sintetikament jirrizulta s-segwenti:

1. Illi l-intimati Tabone u Sandy Zammit huma ghal kollox estranei ghall-vertenza de quo u ghalhekk qed jigu mmedjatament liberati mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjez ta' dan kontra r-rikorrenti Mangion;

2. Illi hu minnu li r-rikorrenti hu l-proprietarju tal-ghalqa meritu ta' din il-vertenza, u jirrizulta minnu wkoll li l-intimati huma l-proprietarji ta' dik adjacenti ghaliha;

3. Illi pero` d-dinja ma tirrizultax li bdiet bl-apparenza tar-rikorrenti Mangion fil-vertenza meta hu xtara l-ghalqa de quo fil-15 ta' Frar, 2003, in atti tan-Nutar Micallef fuq riferit;

4. Illi in effetti, l-awtur tal-intimati, certu Carmel Tabone, kien ilu jezercita d-dritt tieghu li jaccedi ghall-ghalqa tieghu bir-rigel minn dik illum propjeta` tar-rikorrenti, u li l-istess dritt kien ghalhekk ukoll gie debitament, legittimament u legalment mghoddi lill-eredi tieghu meta hu ghadda ghal hajja ahjar;

5. Ili ghalhekk l-ispoll rilevanti sar meta l-istess rikorrenti, b'arditagni immana ferm kundannabbi u perikoluza, unilateralment qabad u mblockka l-access in dizamina billi bena hajt bil-gebel;
6. Ili ghalkemm din l-attitudini egoistika hi wahda li din il-qorti rriskontrat f'okkazjonijiet innumerevoli, xejn ma jiggustifika *r-ragion fattasi* riskontrat li hi biss espressjoni ta' incivilta` u ta' regettar komplet tas-Sovranita` tad-Dritt – haga li din il-qorti kif preseduta tirrigetta b'forza stante anke li hu d-dmir tagħha li tirribatti b'vehementa;

Ikkunsidrat:

Ili ghalhekk, ghalkemm il-procedura odjerna giet intavolata mir-rikorrenti ghall-allegat spoll da parte tal-intimati, jirrizulta minflok li hu l-istess rikorrenti li kkaguna l-ispoll li jirrizulta meta b'disprezz ghac-civilta` u ghall-principju tal-konvivenza civili, il-buon vicinat u s-Sovranita` tad-Dritt – oltre għad-dettami specifici tal-Kodici Civili – ha l-ligi f'idejh u b'mod abbużiv imblockka l-access li l-intimati - l-awtur tagħhom - kienu ilhom igawdu snin twal;

Għaldaqstant, in vista tas-suespost, filwaqt li tirrespingi t-talbiet kollha tar-rikorrenti Mangion fuq elenkat, takkolji r-risposti l-ohra sottomessi mill-intimati u konsegwentement tilliberhom mill-osservanza tal-gudizzju, bl-ispejjez kollha l-ohra wkoll kontra r-rikorrenti Anthony sive Twanny Mangion.

Onor. Imhallef Silvio Meli

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----